

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ БІЗНЕСУ, АДМІНІСТРУВАННЯ І
ПРАВА

Матеріали XII Всеукраїнської науково-практичної конференції

«ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ: ПРОВЕДЕННЯ

РЕФОРМИ В УКРАЇНІ»,

присвяченої тижню права

10 грудня 2025 року

ДРОГОБИЧ - 2025

Публічне управління: проведення реформи в Україні. Матеріали XII Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої тижню права, 10 грудня 2025. Збірник тез доповідей. – Дрогобич: ДВНЗ «ДонНТУ», 2025. –236с.

Рекомендовано до видання рішенням вченої ради ДВНЗ «Донецький національний технічний університет» (протокол № 12 від 18 грудня 2025р.)

Організаційний комітет:

Попова О.Ю. – доктор економічних наук, професор, проректор з наукової роботи ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»

Лизунова О.М. - доктор економічних наук, професор, професор кафедри управління і фінансово-економічної безпеки ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»

Грудницький В.М. – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри історії і права ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»

Програмний комітет:

Захарова О.В. – д.е.н, професор, професор кафедри економіки та управління Черкаського державного технологічного університету, м. Черкаси.

Коверга С. В. – д.е.н, професор, професор кафедри управління та адміністрування ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», м.Дніпро.

Мирошніченко Г. Б. - к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки та бізнес-технологій Державний університет «Київський авіаційний інститут», м. Київ.

Придятько Е.М. – к.е.н., доцент, доцент кафедри маркетингу ДВНЗ «Державний торговельно-економічний університет».

Руденко Л.Д. – к.ю.н., доцент, доцент кафедри адміністративного, господарського права та фінансово-економічної безпеки Сумського державного університету, м. Суми.

Стрельченко О.Г. – д.ю.н., професор, завідувачка кафедри адміністративно-правових дисциплін Національної академії внутрішніх справ, м. Київ.

Відповідальність за зміст, новизну та оригінальність наданого матеріалу несуть автори.

До збірника увійшли матеріали доповідей представлених на XII Всеукраїнській науково-практичній конференції «Публічне управління: проведення реформи в Україні», що була присвячена тижню права 10 грудня 2025 р.

У збірнику представлені доповіді слухачів магістратури державного управління, аспірантів, кандидатів наук, доцентів, професорів, наукових та науково-педагогічних співробітників наукових та навчальних закладів України, а також державних службовців, працівників органів виконавчої влади та посадових осіб органів місцевого самоврядування.

Укладачі:

Лизунова О., - д.е.н., професор, професор кафедри управління і фінансово-економічної безпеки ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»

Грудницький В.М. – к.ю.н., доцент, доцент кафедри історії і права ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»

Тексти публікуються в авторській редакції. За науковий зміст і якість поданих матеріалів відповідають автори.

Зміст
Секція 1.

Стан та перспективи розвитку національного права в умовах демократизації українського суспільства

Бенза В. І., Булик І.Л.

Забезпечення прав і свобод учасників адміністративного судочинства як складова публічного управління..... 8

Бондаренко О.Л., Дмитрик І.О.

Ресентимент в епоху соціальних медіа: ніцшеанська критика «моралі рабів».....12

Волков Є.М., Степаненко С.В.

Публічне управління у сфері державної безпеки та охорони громадського порядку.....15

Гайдаєнко М. В., Степаненко С.В.

Custody records.....20

Ганич Є.Д., Дмитрик І.О.

Роль дисидентів у формуванні української державності.....24

Ганич О.А., Черedyк Д.Д.

Міжнародний досвід реформування заходів антикорупційної політики28

Ганич О.А., Шинкарук Т.В.

Реформування системи соціального забезпечення України в умовах євроінтеграційних процесів.....34

Горбунова О.Ю.

Адміністративно-правові засади розвитку ювенальної превенції в Україні в умовах демократизації та євроінтеграційних процесів.....39

Грудницький В.М.

Розвиток циркулярної економіки та її правове забезпечення в Україні42

Дерев'янко Б.В.

Про завершення російсько-української війни та утворення міжнародного інвестиційного фонду.....45

Дмитрик І.О.

Соціальне виключення в контексті внутрішньої вимушеної міграції.....50

Дмитрук А.В., Бухтіярова І.Г. <i>Європейські стандарти адміністративного регулювання бізнесу та їх імплементація в Україні</i>	54
Дорогий Я.Ю., Бердиченко І.О. <i>Перспективи розвитку міжнародного права в Україні</i>	60
Дорогий Я.Ю., Бердиченко І.О. <i>Проблеми розвитку міжнародного кіберправа</i>	64
Зозуля В.О., Степаненко С.В. <i>Електронне урядування та особливості його впровадження в Україні</i>	66
Кісіль М.О., Степаненко С.В. <i>Адміністративне право в умовах воєнного стану</i>	72
Кузьмич Н.О., Пархоменко М.М. <i>Спадкування одноразової грошової допомоги (ОГД) у публічному управлінні: проблеми правового регулювання</i>	77
Кульчицька К.Д., Пархоменко М.М. <i>Медіація в цивільному судочинстві: законодавчі основи, роль і перспективи впровадження</i>	80
Кульчицька К.Д., Грудницький В.М. <i>Державна зрада в умовах війни: правові аспекти відповідальності</i>	85
Кучеренко М.О., Степаненко С.В. <i>Правовий режим захисту персональних даних у публічній адміністрації (імплементація GDPR</i>	89
Мачуха М.С., Грудницький В.М. <i>Антикорупційна реформа в контексті підвищення ефективності публічного управління</i>	92
Романчук Т.А. <i>Міжгалузевий характер принципів представництва прокурором інтересів держави в суді</i>	95
Савро А.В., Степаненко С.В. <i>Судовий контроль та виконання рішень адміністративних судів в Україні: проблеми ефективності та виклики воєнного стану</i>	100
Світличний О.С. <i>Експертно-апеляційна рада з питань ліцензування як орган управлінсько-</i>	

<i>правового забезпечення ліцензування в Україні.....</i>	<i>105</i>
Таран Т.М. <i>Європейський суд з прав людини.....</i>	<i>109</i>
Тараненко С.М. <i>Ухилення від сплати податків під час надання послуг на пасажирські перевезення: теоретико-практичний аспект.....</i>	<i>114</i>
Хохол Т.Р., Степаненко С.В. <i>Судовий контроль у сфері діяльності суб'єктів публічної адміністрації.....</i>	<i>118</i>
Шолудько В.О., Бухтіярова І.Г. <i>Адміністративна відповідальність за порушення комендантської години під час дії правового режиму воєнного стану.....</i>	<i>125</i>

Секція 2.

Сучасні підходи до державного управління та правового регулювання діяльності підприємства

Антоненко В.М. <i>Цифрові технології в сучасному менеджменті: науковий конструктивно-критичний екскурс.....</i>	<i>130</i>
Бовкун М.Е. <i>Правове забезпечення якості обслуговування та його роль у формуванні конкурентних переваг підприємства.....</i>	<i>135</i>
Захарова О.В., Борейко Р.О. <i>Державні підходи до розвитку людського капіталу в Україні під час війни.....</i>	<i>138</i>
Горнік О.Р. Фоміна О.О. <i>Економічна криза: зміна поведінки споживачів у ритейлі.....</i>	<i>142</i>
Зверєв О.В. <i>Стратегії виживання бізнесу в умовах війни: приклади українських підприємств у 2025 році.....</i>	<i>145</i>
Ляшок Н.Ю., Кацаненко Б.А. <i>Формування цінової стратегії для підвищення конкурентоспроможності підприємства: теоретичний аспект.....</i>	<i>151</i>
Мізіна О. В., Колобов С. О. <i>Сутність активних операцій банків та їх нормативно-правове забезпечення в Україні.....</i>	<i>155</i>

неналежне обслуговування.

Система управління якістю обслуговування виступає одночасно інструментом підвищення ефективності, стратегічним активом і правовим механізмом забезпечення відповідності діяльності підприємства вимогам законодавства у сфері прав споживачів і стандартів якості. Поєднання інструментів SERVQUAL і сервісно-орієнтованої логіки, впровадження стандартів ISO 9000–9001 та інтеграція сучасних аналітичних систем створює підґрунтя для стабільної конкурентної переваги. У сучасному правовому полі якість сервісу стає не лише фактором лояльності клієнтів, а й умовою юридичної безпеки підприємства, що підтверджує її стратегічне значення для довгострокового розвитку.

Список посилань

1. Демін О.І. Управління якістю: навч. посіб. Київ: КНЕУ, 2012. 392 с.
2. Сорока С.В. Управління якістю продукції та послуг: навч. посіб. Київ: Знання, 2015. 310 с.
3. Шаповал М.І., Кузьмін О.Є. Менеджмент якості: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 368 с.
4. Гаврилов О.І. Управління якістю: теорія та практика: монографія. Київ: НАУ, 2013. 284 с.
5. Литвиненко А. В. Конкурентоспроможність підприємства: теорія і практика : монографія. Київ: Кондор, 2016. 292 с.

*Захарова О.В., проф. д.е.н.,
професор кафедри економіки та управління,
Борейко Р.О., аспірант PhD з економіки,
Черкаський державний технологічний університет, м. Черкаси, Україна*

ДЕРЖАВНІ ПІДХОДИ ДО РОЗВИТКУ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Управління людським капіталом, і в першу чергу талантами, сьогодні в розвиненому світі визнається одним із ключових чинників забезпечення

конкурентоспроможності держави та досягнення тенденцій її сталого соціально-економічного розвитку на тривалу перспективу. В умовах трансформаційних процесів, що відбуваються в Україні, особливої ваги набуває потреба у формуванні цілісної й узгодженої державної політики у цій сфері. Нормативно-правові акти та державні програми різного рівня становлять основу для регулювання процесів розвитку, використання та відтворення людського капіталу. Водночас їх фрагментарність і різнорівневість створюють потребу у системному аналізі та узгодженні управлінських підходів. Актуальність такого дослідження зумовлена необхідністю оцінити, наскільки чинні документи формують ефективну інституційну основу для розвитку людського капіталу регіону та країни. Отже, здійснення комплексного огляду державних стратегій та регуляторних актів є важливою передумовою для вироблення сучасних підходів до управління людським капіталом в Україні.

Враховуючи той факт, що в Україні вже одинадцять років йде війна, майже чотири з яких – повномасштабна, відбулися суттєві зміни майже у всіх сферах функціонування країни, її регіонів. Війна вплинула і на процеси формування людського капіталу. І сьогодні потрібно обов'язково ці зміни враховувати, щоб мінімізувати ризики ще більшої втрати людського капіталу в повоєнний період. Саме тому на наш погляд доцільно проаналізувати ті ключові законодавчо-нормативні акти, які були прийнятими в Україні за два останні роки і які тим чи іншим боком стосуються регулювання процесів управління людським капіталом на регіональному та державному рівнях.

У «Концепції Державної цільової програми «Ветеран. Робота» на 2026-2027 роки» [1] справедливо та своєчасно наголошується, що ветерани війни являються важливою складовою загального людського капіталу країни, який потрібно не лише зберігати, а й докладати зусиль для його нагромадження. З цією метою мають бути здійснені заходи щодо забезпечення адекватного психологічного супроводу, професійної перепідготовки за необхідністю та соціальної інтеграції ветеранів війни у мирне життя. У цьому контексті дуже важливо розвивати підприємницькі навички ветеранів, навчати їх новим

професіям, які є затребуваними на ринку праці і для виконання яких можливо залучити колишніх наших захисників. В першу чергу це інтелектуальні та управлінські професії та діяльність, спрямована на поширення бойового досвіду й закріплення активної громадянської позиції у молоді. Це дозволить, з одного боку, забезпечити економічну незалежність та стабільну зайнятість ветеранам, а з іншого – залучити додаткові кадри в ті галузі економіки країни, які в повоєнний період стануть ключовими для швидкого відновлення. Водночас слід також наголосити на тому, що важливу роль в успішній реалізації даної програми має відіграти і закріплення в суспільній думці українців пошани та поваги до ветеранів війни, які захищали нас на полі бою, ризикували власним життям та здоров'ям, проте на даний момент у програмі з цього приводу заходів немає.

Концепція Державної цільової соціальної програми «Молодь України: покоління стійкості – 2030» [2] розглядає молодь як ключову складову демографічного потенціалу країни, що відіграє важливу роль у нагромадження людського капіталу країни. Дійсно, саме молоді люди визначають стратегічні вектори розвитку економіки країни і на практиці реалізують умови для забезпечення її конкурентоспроможності. Беззаперечним є і той факт, що українська молодь активно й добровільно залучилася до захисту територіальної цілісності та суверенітету країни під час війни, що свідчить про її високу моральність та духовні цінності. Тому не викликає сумнівів той факт, що молодь має стати центром уваги органів влади щодо розвитку та нагромадження людського капіталу, чого на державному рівні заплановано досягти через програми залучення молодого покоління українців до активного суспільного життя, забезпечення їх психоемоційного благополуччя та всебічного сприяння професійному розвитку. Водночас слід зауважити, що закріплення в країні та повноцінну інтеграцію молоді у економічне середовище України можливо забезпечити виключно за умови закінчення війни, отримання гарантій безпеки та початку процесів відновлення економіки та соціального середовища.

І мабуть найбільш значущим нормативним документом для повоєнного відродження і подальшої відбудови України є Стратегія демографічного розвитку України на період до 2040 р. [3]. У тексті Стратегії наголошується, що в країні існує нагальна потреба щодо запровадження системних змін, спрямованих на активізацію процесів відтворення населення та нагромадження людського капіталу в країні. У цьому ключі планується здійснювати заходи одночасно у трьох напрямках: запроваджувати програми стимулювання народжуваності; створювати програми продовження середнього віку населення та попередження передчасної смертності; реалізовувати програми повернення воєнних мігрантів. Реалізація означених напрямів потребуватиме цілого комплексу стратегічних рішень, які мають базуватися на докорінних змінах в системі охорони здоров'я, геронтології, економіці праці, інститутах виховання, освіти та соціального захисту населення тощо. Проте, в основі таких змін має лежати забезпечення безпеки, підвищення рівня і якості життя в країні.

Проведений аналіз свідчить, що питання управління людським капіталом набуває критичного значення для України, особливо в умовах затяжної війни та спробах влади запровадити масштабні трансформації у всі сфери життя. Розглянуті нормативно-правові акти демонструють прагнення держави сформулювати стратегічно узгоджену політику щодо збереження, розвитку та відтворення людського потенціалу. Особливу увагу держава приділяє таким ключовим групам населення, як ветерани та молодь, які є носіями значного економічного, морального та інтелектуального потенціалу. Програми, спрямовані на реінтеграцію ветеранів, мають важливе значення для забезпечення їхньої продуктивної зайнятості та участі у відбудові країни, однак потребують розширення акценту на формування культури суспільної пошани. Аналіз державної програми для підтримки молоді підтвердив, що саме молоде покоління має стати центральним чинником нагромадження людського капіталу та рушійною силою повоєнного розвитку. Разом із тим, ефективність реалізації цих програм значною мірою залежатиме від часу завершення війни та можливостей створення в країні стабільних безпекових умов. Стратегія

демографічного розвитку України до 2040 р. окреслює комплексний підхід до вирішення проблеми відтворення населення, повернення та подальшого розвитку людського потенціалу в країні. Її реалізація вимагатиме значних структурних змін у сферах охорони здоров'я, освіти, зайнятості та соціального забезпечення. Загалом, результати дослідження підтверджують необхідність системної та послідовної державної політики, здатної мінімізувати втрати людського капіталу і забезпечити стійкий розвиток країни у довгостроковій перспективі.

Список посилань:

1. Розпорядження Кабінет Міністрів України «Про схвалення Концепції Державної цільової програми «Ветеран. Робота» на 2026-2027 роки» №1163-р від 23 жовтня 2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1163-2025-%D1%80#Text>.

2. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції Державної цільової соціальної програми «Молодь України: покоління стійкості – 2030» №840-р від 11 серпня 2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/840-2025-%D1%80#Text>.

3. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії демографічного розвитку України на період до 2040 р.» №922-р від 30 вересня 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-2024-%D1%80#Text>.

Горнік О.Р. магістрант

Фоміна О.О., доц., д.е.н., професор кафедри маркетингу

Луцький національний технічний університет, м. Луцьк, Україна

ЕКОНОМІЧНА КРИЗА: ЗМІНА ПОВЕДІНКИ СПОЖИВАЧІВ У РІТЕЙЛІ

Економічна криза вносить більше коректив в повсякденне життя населення. Криза активує у споживачів паттерни економії: скорочення необов'язкових витрат, пошук промоакцій, перехід до більш доступних брендів. Наслідком кризи є зміна купівельних звичок більшості населення. За даними [1] 73% споживачів відмовляються від покупок у 2025 році, які могли собі

Наукове видання
«ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ: ПРОВЕДЕННЯ РЕФОРМИ В УКРАЇНІ»

Збірник тез доповідей

XI Всеукраїнської науково-практичної конференції 10 грудня 2025 року

Відповідальність за зміст та достовірність інформації, поданої у збірнику тез доповідей, несуть автори

Під заг. ред. доктора економічних наук, професора, проректора з наукової роботи ДВНЗ «Донецький національний технічний університет» О.Ю. Попової

Укладачі: Олена Лизунова, Василь Грудницький

Компютерна верстка: Олена Лизунова, Василь Грудницький

Гарнітура Times New Roman. Електронне видання.

Україна, Львівська область, м.Дрогобич